

La catastròfica situació de l'Associació de la Premsa Valenciana

La Associació de la Premsa Valenciana (APV) es creà a finals del XIX. En la seua llarga trajectòria de quasi un segle, ha conviscut amb tots els règims polítics que s'han succeït a Espanya: monarquia, dictadura, *dictatova*, república, guerra civil, franquisme, transició, democràcia... Fou sempre fidel als seus postulats fundacionals, basats en el foment del companyerisme, la defensa i la dignificació professionals, la solidaritat. Vivia en la modèstia econòmica però va aconseguir proporcionar als seus afiliats importants serveis socials, en especial una assistència mèdica de primer ordre, que va ser sempre possible per la immensa generositat dels metges valencians, per als quals era un orgull pertànyer al quadre d'especialistes de l'entitat. Els seus presidents i directius foren homes de tots els colors polítics, però en ells prevalia la solidaritat professional. Per a l'APV la bonança econòmica, quasi l'opulència, arribà amb una intel·ligent i feliç utilització de l'*Hoja del Lunes*, el mitjà de què es dotà les associacions perquè tingueren un desenvolupament digne. L'*Hoja* de València estigué sempre entre les primeres d'Espanya gràcies a l'eficaç gestió de Salvador Pont Ripoll, l'oblidat home providencial que la va regir, fins a la mort, durant quaranta anys i amb els recursos que del periòdic dinamaren l'APV va poder proporcionar als seus socis tota classe de serveis i ajudes.

Quan els rumbos periodístics variaren, l'entitat, buscant una supervivència per a la qual ja tenia un respectable patrimoni, creà la seua editorial, però allò que hauria pogut ser la seua revitalització, la independència econòmica que li permetria ampliar el seu camp d'acció en pro dels professionals del periodisme, pot acabar sent la seua mort, potser la seua desaparició pel desencert que imperà. En l'assemblea general extraordinària de socis celebrada el passat 22 d'abril, la directiva

sol·licità la seua aprovació —que se li donà per majoria— “per dur a terme les gestions necessàries per a la venda dels béns de l'Associació i, en cas de resultar infructuoses, sol·licitar la declaració de fallida voluntària”.

¿Com s'ha pogut passar en pocs anys d'una situació òptima, que era l'enveja de la professió, a aquesta d'avui, amb un endeutament de més de 800 milions de pessetes, que ha portat l'entitat a la màxima indignació i a no poder acomplir els seus més elementals compromisos, i l'ha conduït al desprestigi i al caos?

No es pot culpar la crisi general d'aquest lamentable canvi. La causa s'arrossega des del moment que es crea l'editorial i té noms com incompetència, incapacitat, malaptesa, irresponsabilitat i malgastament, que és el que caracteritzà la gestió d'aquells que successivament dirigiren l'entitat en aquesta etapa. Així ho vaig dir en l'esmentada junta general i ho ratifique ací. És hora que el col·lectiu professional de l'APV exigisca comptes als responsables d'aquesta ruïna a què se l'ha portat. Una responsabilitat que incumbeix les directives que la regiren. Comptes que haurien de passar José Barberà Armelles (president fins el 1984), Inaki Zaragüeta Barrachina (1984-89), Ricardo Trivino López (1989-90), els consellers delegats Enrique Martínez Ballester (1982-84) i José Miguel García López (1984-90) i Joaquín Pérez Santamaría, administrador general (1983-91).

La limitació d'aquest article impereix aportar ací pèls i senyals i proves de la incompetència i desencert que va presidir els rumbos de l'APV en aquest període, però n'apuntarem unes pinzellades. La iniciativa de crear una editorial mancà d'un plantejament tècnic i empresarial paral·lel i adient. Així, una instal·lació en què s'invertiren més de 200 milions de fa catorze anys, només produïa l'*Hoja del Lunes* i molt poc més.

Bé, potser alguna cosa més del que podia facturar la impremta de la cantonada, dedicada a imprimir targetes de visita i recordatoris. Era una instal·lació moderna, que disposava de sis dies a la setmana per a una explotació racional que mai no es va fer. És a dir, estigué sempre infrautilitzada, quasi com un luxe. Malgrat això, en un insensat deliri de grandesa, fa cinc anys es decidí –amb la falta de la més elemental prudència inversora i d'un estudi de mercat– fer una notable ampliació i es van gastar 500 milions de pessetes en l'adquisició d'una segona rotativa més gran, més moderna, més capaç, però que no originà un increment substancial de la producció (per aquesta inversió s'hagué d'hipotecar tot el patrimoni social, sense que se sol·licitara la preceptiva autorització assembleària).

Quan al març del 1991 els diaris locals decidiren eixir també el dilluns i els ingressos de l'*Hoja del Lunes* baixaren considerablement, la catàstrofe es va batre sobre l'entitat. El deute, com la clàssica bola de neu, s'anava engrossint. La conversió del setmanari en *Hoja de Valencia*, amb el seu terrible fracàs, no féu més que agreujar el panorama. Els deutes creixien. Els treballadors, asfixiats després de molts mesos d'impagament dels salaris, abandonaren l'empresa. A hores d'ara, tot el patrimoni social, el valor de mercat del qual supera sens dubte els mil milions de pessetes, està penjat; l'*Hoja del Lunes*, que en la seua llarga vida només havia deixat d'eixir el 14 d'octubre de 1957, víctima de la riuada que assolà València, no es publica. (Trista ironia la que sofrí aquest periòdic fa algunes setmanes: disposant d'un impremta amb dues grans rotatives, per a eixir al carrer, hagué d'imprimir-se en casa aliena...)

Aquest és el trist balanç que pot fer-se de la lamentable gestió portada a terme pels seus dirigents. La vida de l'APV està amenaçada. No sé quina en pot ser la solució, si és que n'hi ha. En qualsevol cas, mostrem la millor voluntat per contribuir-hi.

Miguel Domínguez
Periodista

¿Sense plomes?

A Casti, que hi era,
a Washington.

Proust, Gide, Genet, Yourcenar, Wilde, Woolf, Strachey, Mac Cullers, Bowles, Capote, Forster, Stein, Lezama Lima, Cernuda, Kavafis, Mishima, Pasolini, els Mann... tots ho sabem, a banda de solvents i alguns genials escriptors i escriptores, foren també cònsols de Sodoma i vestals de Safo, diguem-ho a la manera alexandrina de Gil de Biedma, un altre que tal –*si no fueses tan puta*, Jaime estimat.

Si ara vostè decidira fer una relació, per mínima que fóra, d'escriptors i escriptores catalanes gais o lesbianes (difunts, no emboliquem més la troca, i que el mestís i descarat de Terenci em perdonè la cautela), s'hi trobaria en un insalvable trencacolls. Oficialment tenim una literatura sense plomes: cap ni una. Ni Víctor Català, vaja. Devem ser un cas únic en el món, mira per on. Com de jueus, sembla, tampoc no se n'albiren massa –Espriu a part– gaudim d'una literatura presumptament incontaminada per les dues minories socials més creatives i convulsadores de la modernitat –Proust, que fa el ple, al capdavant.

O potser no. O potser la nostra quota d'escriptors i escriptores homosexuals siga, ploma dalt ploma baix, la de qualsevol altra literatura nacional. Púdicament camuflats, això sí. ¿Fins l'eternitat? Vostès diran. Mentrestant caldria no oblidar que és impossible –tornem-hi: impossible– entendre a fons l'obra i la figura d'un Proust, d'un Wilde, d'un Kavafis, d'un Gil de Biedma, sense fer referència exhaustiva a la seua rotunda, fecunda homofília.

Malgrat aquesta evidència metodològica, vàlida fins i tot per a la literatura

catalana –*Solitud* només podria escriure-la una poderosa escriptora lesbiana i rural–, els nostres biògrafs, crítics i erudits encara no han trobat, a les alçades de l'última dècada del segon mil·lenni, cap ploma catalana. ¿Gais? ¿Ecs!, deuen pensar els nostres estudiosos, tot mirant de cua d'ull la canònica biografia de Painter sobre Proust. Vist des dels paràmetres parroquials que gasten, Painter vindria a ser aproximadament un porc *voyeur*. Com jo, si a això anem.

¿La catalana, una literatura sense plomes? Una literatura mutilada per un anacrònic i trist tabú al capdavant homofòbic.

Vicent Martí
Tinent d'alcalde nacionalista
de l'Ajuntament d'Altea